

GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK SZERVEZETE ÉS MŰKÖDÉSE¹

A LEGFŐBB SZERV

A társaság döntéshozó szerve a legfőbb szerv (tagok gyűlése, taggyűlés, közgyűlés). Főbb feladatai közé tartozik

- a) a beszámoló jóváhagyása,
- b) a nyereség felosztásáról való döntés, valamint
- c) egyes kártérítési igényekkel kapcsolatos döntés.

Olyan alapvető üzleti döntésekért felel, mint

- a) a társaság fő tevékenységi körének meghatározása,
- b) az üzletpolitikai stratégia meghatározása,
- c) a létesítő okirat módosítása,
- d) tagkizárásról vagy a társaság átalakulásáról való döntés.

Emellett alapvető személyi kérdésekben is határoz, így az ügyvezetésre és képviselőre jogosultak köréről, a felügyelőbizottság tagjairól, a könyvvizsgáló kijelöléséről, illetve e személyek díjazásáról és visszahívásáról is dönt.

A legfőbb szerv ülése nem nyilvános. A létesítő okiratba bele lehet foglalni, hogy a személyes megjelenés helyett a tag elektronikus úton gyakorolja a jogait a legfőbb szerv döntéshozatalában.

Közkereseti és betéti társaságok

Közkereseti társaságok és betéti társaságok esetében a legfőbb szerv a tagok gyűlése. A határozathozatal során valamennyi tagnak azonos mértékű szavazata van, tehát a szavazati arány nem függ az egyes tagok vagyoni hozzájárulásának mértékétől. A taggyűlés a leadható összes szavazatszámhoz viszonyított szótöbbséggel hozza meg a határozatát, és legalább háromnegyedes szótöbbséggel meghozott határozat kell a vezető tisztségviselők visszahívásához.

Korlátolt felelősségű társaságok

A korlátolt felelősségű társaság legfőbb szerve a taggyűlés, amelynek kizárólagos hatáskörébe tartozik az olyan szerződés megkötésének jóváhagyása, amelyet a társaság saját tagjával, ügyvezetőjével, felügyelőbizottsági tagjával, választott társasági könyvvizsgálójával vagy azok közeli hozzátartozójával köt. Ezen választott társasági

¹ Utolsó frissítés: a 2021. 11.30. napon hatályos jogszabályok alapján

könyvvizsgálójával vagy azok közeli hozzátartozójával köt. Ezen túlmenően a taggyűlés jogosult dönteni a törzstőke leszállításáról vagy emeléséről is.

Az ügyvezető késedelem nélkül köteles összehívni a taggyűlést vagy annak ülés tartása nélküli döntéshozatalát kezdeményezni a szükséges intézkedések megtétele céljából, ha tudomására jut, hogy

- a) a társaság saját tőkéje veszteség folytán a törzstőke felére csökkent;
- b) a társaság saját tőkéje a törzstőke törvényben meghatározott minimális összege alá csökkent;
- c) a társaságot fizetéseképtelenség fenyegeti, vagy fizetéseit megszüntette; vagy
- d) ha vagyona a tartozásait nem fedezi.

Az előbbi esetek mindegyikében a tagoknak határozniuk kell pótbefizetés előírásáról, a törzstőke mértékét elérő saját tőke más módon való biztosításáról vagy a törzstőke leszállításáról; mindezek hiányában a társaság átalakulását, egyesülését, szétválását vagy jogutód nélküli megszüntetését kell elhatározni. A taggyűlés ezzel kapcsolatos határozatait három hónapon belül végre kell hajtani. Ha a taggyűlés befejezését követő három hónapon belül az összehívására okot adó, a) pont szerinti körülmény változatlanul fennáll, a törzstőkét le kell szállítani.

A taggyűlésről jegyzőkönyv készül, a döntéseket pedig a határozatok könyvében kell nyilvántartani. A taggyűlési jegyzőkönyvbe, továbbá az elektronikus hírközlő eszköz alkalmazásával megtartott taggyűlésről készült felvételekbe, valamint a határozatok könyvébe bármelyik tag betekinthez, és az azokban foglaltakról másolatot kérhet. A tagok szavazati aránya főszabályként ahhoz kapcsolódik, hogy milyen arányban járultak hozzá a társaság vagyonához.

Részvénytársaságok

A részvénytársaságnak a közgyűlés a legfőbb szerve, összehívásáról a részvényeseket meghívó formájában kell értesíteni.

A zártkörűen működő részvénytársaság közgyűlésén az a részvényes, illetve részvényesi meghatalmazott vehet részt, akit a közgyűlés megkezdéséig a részvénykönyvbe bejegyeztek. Ha az alapszabály rendelkezik arról az időpontról, ameddig a fenti bejegyzésre sor kerülhet, ezt az időpontot nem lehet a közgyűlés kezdő napját megelőző második munkanapnál korábban meghatározni.

Nyilvánosan működő részvénytársaság közgyűlésén az a részvényes, illetve részvényesi meghatalmazott vehet részt, akit legkésőbb a közgyűlés kezdőnapját megelőző második munkanapon bejegyezték a részvénykönyvbe.

A közgyűlés legalább háromnegyedes szótöbbséggel határozhat az alapszabály módosításáról, a társaság működési formájának megváltoztatásáról, a társaság átalakulásáról, egyesüléséről, szétválásáról, jogutód nélküli megszűnéséről, valamint az alaptőke leszállításáról.

Nyilvánosan működő részvénytársaság esetén a közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik a javadalmazási politikáról való véleménynyilvánító szavazás. A javadalmazási politikát annak jelentős változása esetén, de legalább négyévente a közgyűlés napirendjére kell tűzni. Nyilvánosan működő részvénytársaság esetén az előző üzleti évre vonatkozó javadalmazási jelentést véleménynyilvánító szavazás céljából a közgyűlés napirendjére kell tűzni. A nyilvánosan működő részvénytársaság a javadalmazási politikáját és a javadalmazási jelentést köteles a honlapján nyilvánosságra hozni. A nyilvánosan működő részvénytársaság úgyszintén köteles a honlapján nyilvánosságra hozni a közgyűlésen hozott határozatokat.

A vonatkozó jogszabályok a kft-nél felsoroltakhoz hasonló esetekben itt is kötelezővé teszik a közgyűlés összehívását. Ezen esetekben az igazgatóság köteles nyolc napon belül összehívni a közgyűlést, ezzel egyidejűleg pedig értesítenie kell a felügyelőbizottságot is.

Külön szabályok vonatkoznak az egyszemélyes társaságra, hiszen ebben az esetben egyedül jogosult a döntések meghozatalára. Egyszemélyes társaságnál a legfőbb szerv hatáskörét az alapító vagy az egyedüli tag gyakorolja. A legfőbb szerv hatáskörébe tartozó kérdésekben az alapító vagy az egyedüli tag írásban határoz, és a döntés az ügyvezetéssel való közléssel válik hatályossá.

A veszélyhelyzet idején hatályos eltérő szabályok²

A COVID-19 terjedésére tekintettel, a Kormány által elrendelt veszélyhelyzet idejére a döntéshozó szerv ülésére eltérő szabályok vonatkoznak, összhangban a veszélyhelyzetre tekintettel előírt intézkedésekkel. A vírushelyzet javulásával a döntéshozó szerv ülése a tagok személyes jelenlétével is megtartható. Az ülés elektronikus hírközlő eszköz útján is megtartható, a határozathozatalra pedig ülés tartása nélkül is sor kerülhet, még abban az esetben is, ha erről a jogi személy társasági szerződése nem rendelkezik.

² A veszélyhelyzet során a személy- és vagyonegyesítő szervezetek működésére vonatkozó eltérő rendelkezések újbóli bevezetéséről szóló 502/2020. (XI. 16.) Korm. rendelet alapján.

Elektronikus hírközlő eszközön keresztül megtartott ülés és ülés tartása nélküli döntéshozatal a következő szabályok szerint történhet. Az ügyvezető közli a részletszabályokat, az alábbiak figyelembevételével:

a) a napirendre vonatkozó részletes tájékoztatás nem mellőzhető [Ptk. 3:17. § (3) bekezdés], és a határozat tervezetét a taggal közölni kell,

b) elektronikus hírközlő eszköz útján való jelenlétre vonatkozóan

ba) meg kell határozni az igénybe vehető elektronikus hírközlő eszközöket és informatikai alkalmazásokat, és

bb) ha a jogi személy ügyvezetése a tagokat (képviselőiket) személyesen nem ismeri, meg kell határozni a személyazonosság igazolásának módját,

c) ülés tartása nélküli döntéshozatal esetén

ca) a szavazat megküldésére legalább 8 napot kell biztosítani,

cb) a Ptk. 3:20. § (2) - (4) bekezdését alkalmazni kell (határozathozatal ülés tartása nélkül bizonyos szabályai),

cd) a tag szavazata akkor érvényes, ha abból egyértelműen megállapítható a tag személye (név, lakóhely vagy székhely, szervezet esetén képviselőjének neve), a szavazásra bocsátott határozattervezet megjelölése - több határozati javaslat esetén a határozattervezetek sorszáma - és az arra adott szavazat, és

ce) a tag a szavazatát írásbeli szavazás útján is megküldheti.

A felügyelőbizottsági tagok, valamint a könyvvizsgáló jelenlétére ugyanezek a szabályok vonatkoznak. Az erre kijelölt tisztségviselő vezeti az ülést, készíti el és írja alá a jegyzőkönyvet, amely tartalmazza a „résztevők” nevét és adatait. Amennyiben minden résztvevő elektronikus hírközlő útján van jelen, jelenléti ív nem szükséges.

A fent leírtak szerinti két döntéshozatali módszert különösen abban az esetben kell alkalmazni, ha a létszámra tekintettel az adott időben hatályban lévő járványügyi szabályok szerint az előre láthatólag nem tartható meg, vagy a járványügyi veszély ezzel csökkenthető. Arra is lehetőség van, hogy az ülést személyesen tartsák meg, és egyes tagok elektronikus hírközlő útján csatlakozzanak be.

Amennyiben jogszabály nyilvánosság követelményét írja elő, ülés tartása nélküli döntéshozatal nem lehetséges.

Ha a veszélyhelyzet ideje alatt 2021. június 1-ig a jogi személy ügyvezetése a veszélyhelyzetben alkalmazandó jogszabályi rendezések alkalmazásával a döntéshozó szerv hatáskörébe tartozó ügyben határozott, e döntést legkésőbb 2021. október 15. napjára összehívandó rendkívüli döntéshozó szervi ülés napirendjére kell tűzni. Ha az utólagos döntéshozó szervi határozat a korábbi döntést megváltoztatja, vagy hatályon kívül helyezi, az nem érinti az azt megelőzően keletkezett jogokat és kötelezettségeket. Szintén

napirendre kell tűzni a jogi személy vezető tisztségviselőjének vagy testületi tagjának, valamint az állandó könyvvizsgálójának a veszélyhelyzet ideje alatt 2021. június 1-ig megszűnt megbízatása miatti intézkedést, ha a veszélyhelyzet ideje alatt 2021. június 1-ig a megbízatás meghosszabbításáról vagy új személy megbízásáról a jogi személy nem határozott, valamint a törzstőke / alaptőke leszállításáról döntést, amelyről határozat hozatalára nem kerülhetett sor.

Más testületi szervek is megtarthatják ülésüket elektronikai távközlő berendezés útján, tarthatnak írásbeli egyeztetést, vagy hozhatnak írásbeli határozatot. Amennyiben erre nincs kialakult eljárásrend, az eljárás menetét főszabály szerint a testület elnöke határozza meg. Amennyiben vezető tisztségviselő, testületi tag, vagy könyvvizsgáló megbízatása a veszélyhelyzet alatt (2021. június 1-ig) szűnik meg, erre vonatkozó döntés hiányában a megbízatás 2021. október 15. napig fennmarad.

A jogi személy szervei az írásbeli jognyilatkozatokat - ideértve a döntéshozó szerv működésével összefüggő okiratokat is - minősített vagy minősített tanúsítványon alapuló fokozott biztonságú elektronikus aláírással vagy elektronikus bélyegzővel, ennek hiányában azonosításra visszavezetett dokumentumhitelesítés szolgáltatással való hitelesítéssel aláírva a tag elektronikus levelezési címére (e-mail) is megküldhetik. A tagok is közölhetik döntéseiket email útján, azonban a magánszemély tagoknak nem kötelező a hiteles aláírás, elegendő, ha az azonosításhoz szükséges adataikat közlik.

A döntéshozó szerv, vagy ügyvezetés fenti szabályok szerint meghozott határozatának bírósági felülvizsgálatára nem kerülhet sor pusztán azon okból, hogy a határozat a veszélyhelyzet miatt az alapító okiratban foglaltakba ütközik.

A nyilvánosan működő részvénytársaságokra vonatkozó eltérések:

A döntéshozó kötelező összehívására vonatkozó szabályok nem alkalmazhatóak.

Amennyiben az nyrt. döntéshozatali szerve az ügyvezetést határozathozatalra felhatalmazta, és ez a veszélyhelyzet ideje alatt (2021. június 1. előtt) lejár, a felhatalmazás automatikusan meghosszabbodik a veszélyhelyzet megszűnését követő következő közgyűlés időpontjáig, kivéve ha az ügyvezetés korábban döntést hozott. Ha a testületi tagnak vagy állandó könyvvizsgálónak a veszélyhelyzet ideje alatt jár le a megbízatása, az szintén automatikusan meghosszabbodik a veszélyhelyzet megszűnését követő következő közgyűlés időpontjáig

2021. június 1. napját követő 30 napos jogvesztő határidőn belül a szavazatok legalább 1%-ával rendelkező részvényesek kérhetik a közgyűlés összehívását az ügyvezetés által a veszélyhelyzet ideje alatt 2021. június 1. napjáig meghozott - az (5) bekezdésben nem

említett - közgyűlési határozatok utólagos jóváhagyása céljából. Ha 2021. június 1. és ha az nyrt. üzleti éve a naptári évtől eltér, az üzleti év mérlegfordulónapját követő 4. hónap első napja közötti időtartam kevesebb, mint 180 nap, a fentebb részletezett, utólagos jóváhagyás céljából történő összehívása nem szükséges, azonban a soron következő közgyűlésen napirendi pont lehet.

VEZETŐ TISZTSÉGVISELŐ

A legfőbb szervtől meg kell különböztetni a vezető tisztségviselőt, aki a társaság napi szintű vezetésével összefüggő feladatokat látja el. A vezető tisztségviselő ezt önállóan teszi, tag nem utasíthatja. Ennek az az oka, hogy a vezető tisztségviselőnek valamennyi tag érdekeit kell képviselnie, és visszas helyzetet teremthetne, ha valamely tag olyan utasítást adna, amellyel a többi tag nem ért egyet. Ez alól a szabály alól éppen ezért kivételt képez az az eset, amikor csak egy tagja van a társaságnak, ilyen esetben az egyedüli tag utasíthatja a vezető tisztségviselőt.

A vezető tisztségviselő megbízási vagy munkaviszonyban láthatja el feladatát, főszabályként öt évre nevezhető ki. A vezető tisztségviselő összeférhetetlenségének biztosítására a Polgári törvénykönyvben szigorú szabályok vonatkoznak, így nem vállalhat részesedést, illetve nem vezethet olyan társaságot, amely versenytársnak minősülhet a társaság számára. Fontos, hogy a vezető tisztségviselő saját tevékenysége sem irányulhat hasonló tevékenységre.

A CÉGVEZETŐ

A gazdasági társaság legfőbb szerve a vezető tisztségviselők munkájának segítése érdekében egy vagy több munkavállalót cégvezetővé jelölhet ki. A cégvezető munkaviszonyban irányítja a társaság működését a vezető tisztségviselők utasításainak megfelelően. A cégvezető személyével kapcsolatban is biztosítani kell az összeférhetetlenséget.

ÜGYVEZETÉS

Közkereseti és betéti társaságok

A közkereseti társaságok és betéti társaságok esetében az ügyvezetést a tagok közül kijelölt vagy megválasztott egy vagy több ügyvezető látja el. Kijelölés vagy választás hiányában valamennyi tag ügyvezető, és mindannyian önállóan járhatnak el, ugyanakkor egy ügyvezető a másik ügyvezető tervezett vagy már megtett intézkedése ellen tiltakozhat. Ebben az esetben a tagok gyűlése jogosult az intézkedés felülbírálására. A tervezett

intézkedés – a halaszthatatlan intézkedés kivételével – mindaddig nem tehető meg, amíg arról a tagok gyűlése nem határoz.

Ha a társasági szerződés úgy rendelkezik, hogy több ügyvezető együttesen jár el, és az ügyvezetők között nincs egyetértés, bármelyikük jogosult az adott kérdésben a tagok gyűlésének döntését kérni. A halaszthatatlan intézkedéseket az ügyvezetők önállóan is megtehetik, ám az ilyen intézkedésről a többi ügyvezetőt késedelem nélkül tájékoztatni kell.

Korlátolt felelősségű társaságok

A korlátolt felelősségű társaság ügyvezetését szintén egy vagy több ügyvezető látja el. Ha a társaságnak több ügyvezetője van, az ügyvezetők önállóan jogosultak az ügyvezetés körében eljárni, azzal a kiegészítéssel, hogy bármelyikük tiltakozhat a másik ügyvezető tervezett vagy már megtett intézkedése ellen. Ebben az esetben a tiltakozást a taggyűlés bírálja el, a taggyűlés döntéséig a tervezett intézkedés nem hajtható végre.

Részvénytársaságok

A részvénytársaság ügyvezetéséért az igazgatóság felel, amely legalább három természetes személy tagból áll. Az igazgatóság jogait és feladatait testületként gyakorolja, határozatait a jelenlévők szótöbbségével hozza, és elnökét maga választja a tagjai közül. Zártkörűen működő részvénytársaság alapszabályának rendelkezése esetén az igazgatóság jogait vezető tisztségviselőként vezérigazgató gyakorolja.

Az igazgatóság az ügyvezetésről, a társaság vagyoni helyzetéről és üzletpolitikájáról évente legalább egyszer jelentést készít a közgyűlés részére, amennyiben pedig felügyelőbizottság működik a részvénytársaságnál, legalább háromhavonta ennek részére ír jelentést.

Nyilvánosan működő részvénytársaság alapszabályának rendelkezése esetén igazgatóság és felügyelőbizottság helyett egységes irányítási rendszert megvalósító igazgatótanács működhet, ellátva az igazgatóság és a felügyelőbizottság törvényben meghatározott feladatait. Az igazgatótanács öt természetes személy tagból áll, többségüknek független személynek kell lenniük. Elnökét maga választja a tagjai közül.

A FELÜGYELŐBIZOTTSÁG

Amint nevében is benne van, a felügyelőbizottság az a szerv, amely ellenőrzi a gazdasági társaság működését a tulajdonosok érdekében. Létrehozása kötelező, ha a társaság teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállalóinak száma éves átlagban a kétszáz főt meghaladja, és az üzemi tanács nem mondott le a felügyelőbizottságban való munkavállalói

részvételről. A felügyelőbizottságnak legalább három tagja van, akik nem lehetnek a társaság munkavállalói, tevékenységüket megbízási jogviszony keretében látják el, és öt évre választja őket a legfőbb szerv. Ha a társaság évi átlagban több mint kétszáz munkavállalót foglalkoztat teljes állásban, a felügyelőbizottság egyharmada munkavállalói küldöttekből áll.

A felügyelőbizottságnak fontos szerepe van a társaság jogszabályszerű működésének biztosítása érdekében. Megvizsgálja a tagok vagy az alapítók döntéshozó szerve elé kerülő előterjesztéseket, majd ezekkel kapcsolatos álláspontját a döntéshozó szerv ülésén ismerteti. A felügyelőbizottság betekinthez a vállalkozás irataiba, számviteli nyilvántartásaiba, és joga van felvilágosítást kérni a vezető tisztségviselőktől és a munkavállalóktól. Működése során jogosult szakértő közreműködését igénybe venni, ha ezt szükségesnek tartja.

A legfőbb szerv a beszámoló elfogadásának kérdéséről csak a felügyelőbizottság véleményének figyelembevételével dönthet. Ha a felügyelőbizottság véleménye szerint az ügyvezetés valamely döntése jogszabályba vagy a társasági szerződésbe ütközik, jogosult a legfőbb szerv összehívására. A felügyelőbizottság akkor határozatképes, ha tagjainak kétharmada, de legalább három fő jelen van az ülésen. A létesítő okiratban van mód ún. ügydöntő felügyelőbizottság létrehozására is. Ilyen esetekben a létesítő okirat egyes döntéseket a felügyelőbizottság hatáskörébe utalhat, illetve egyes döntéseket a felügyelőbizottság jóváhagyásától tehet függővé.

A részvénytársaság felügyelőbizottságára vonatkozó különös szabályok

Nyilvánosan működő részvénytársaságnál – a gazdasági társaságok közös szabályaiban meghatározott eseteken kívül – felügyelőbizottság választása akkor is kötelező, ha a társaság nem egységes irányítási rendszerben működik. Az igazgatótanács független tagjainak arányára és függetlenségére vonatkozó szabályokat ebben az esetben a felügyelőbizottságra kell alkalmazni. Nyilvánosan működő részvénytársaságnál ügydöntő felügyelőbizottság nem működhet. Zártkörűen működő részvénytársaságnál létre kell hozni a felügyelőbizottságot, ha a szavazati jogok legalább öt százalékával együttesen rendelkező részvényesek ezt kérik.

KÉPVISELET ÉS ELLENŐRZÉS

A TÁRSASÁG KÉPVISELETE

A gazdasági társaság képviselése azt jelenti, hogy egy vagy több személy a vállalkozás nevében aláírhat, azaz jognyilatkozatot tehet. Gazdasági társaságok esetén kétféle képviselést különböztetünk meg: törvényes és ügyleti képviselést.

A törvényes képviselést mindig valamilyen törvényen, bírósági vagy hatósági határozaton, illetve létesítő okiraton alapul, míg az ügyleti képviselést meghatalmazás alapján jön létre. A vállalkozások törvényes képviselését a vezető tisztségviselők látják el harmadik személyekkel szemben, illetve a bíróságok és hatóságok előtt. A vezető tisztségviselő képviselői jogállása megválasztásával automatikusan keletkezik, és általános, azaz korlátozás nélkül kiterjed a vállalkozás valamennyi ügyére és jognyilatkozatára. A Polgári törvénykönyv értelmében a vezető tisztségviselők képviselési jogukat önállóan látják el. Ezen jogukat ugyanakkor megoszthatja vagy korlátozhatja a társasági szerződés, utóbbi esetben például valamilyen értékhatárhoz kötve a képviselési jogot. Nem szabad azonban megfeledkezni arról, hogy a képviselési jog korlátozása mindig a cég belügyének számít, és harmadik személyekkel szemben nem lehet rá hivatkozni, kivéve, ha ez a személy a korlátozásról tudott vagy tudnia kellett volna.

Közkereseti társaság esetén a törvényes képviselést az üzletvezetésre jogosult tagok látják el, és a társasági szerződés eltérő rendelkezésének hiányában erre mindegyik tag jogosult.

Hasonló a helyzet a betéti társaságoknál. A beltagek közül mindenki képviselheti a vállalkozást, ám a kültagok csak a társasági szerződés külön rendelkezése alapján jogosultak törvényes képviselésre.

Korlátolt felelősségű társaságoknál a képviselésért a tagok vagy kívülálló személyek köréből választott egy vagy több ügyvezető felel, de a társasági szerződésben az is állhat, hogy minden tag jogosult a törvényes képviselésre.

A részvénytársaságok esetében az igazgatóság tagjai minősülnek vezető tisztségviselőnek, így ők képviselik a vállalkozást is.

Cégjegyzés

A cégjegyzési jog a vállalkozás írásbeli képviselésére, azaz a cég nevében történő aláírásra való jogosultságot jelenti, amelyet a gazdasági társaság vezető tisztségviselője, illetve cégvezetője gyakorol. A cégjegyzés módja önálló vagy együttes lehet. Az önálló cégjegyzés azt takarja, hogy a cégjegyzésre jogosult személy önállóan cselekszik, míg együttes cégjegyzés során minden cégjegyző együttműködése szükséges. Kettőnél több cégjegyzésre jogosult esetén úgy is rendelkezhetnek, hogy egyes jogosultakat önálló, más jogosultakat együttes cégjegyzési jog illet meg, vagy hogy az együttes cégjegyzésre

jogosultak közül az egyik aláíró mindig meghatározott személy. Azon esetekben, amikor a vállalkozás képviselője nem tud aláírni, és így érvényessé tenni egy nyilatkozatot, két képviseleti joggal felruházott személy aláírása szükséges. A cégjegyzésre vonatkozó szabályok megsértése esetén az adott nyilatkozat érvénytelenné válik.

A KÖNYVVIZSGÁLÓ

A könyvvizsgáló olyan független ellenőrző szerv, amely szigorú szakmai és etikai sztenderdek alapján elvégzett munkájáról a független könyvvizsgálói jelentésben foglal állást arról, hogy a gazdasági társaság beszámolója megfelel-e a jogszabályoknak, és megbízható, valós képet ad-e a társaság vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről. Az állandó könyvvizsgálót meg kell hívni a társaság legfőbb szerve azon ülésére, amelyen az az éves beszámoló elfogadásáról tárgyal. Jogosult jelen lenni a felügyelőbizottság ülésein, illetve erre köteles is, amennyiben a felügyelőbizottság így dönt.

Ha az állandó könyvvizsgáló a cég vagyonának olyan változását észleli, amely veszélyezteti a céggel szembeni követelések kielégítését, vagy ha olyan körülményt észlel, amely a vezető tisztségviselők vagy a felügyelőbizottsági tagok e minőségükben kifejtett tevékenységükért való felelősségét vonja maga után, késedelem nélkül köteles az ügyvezetésnél kezdeményezni a tagok – egyszemélyes társaságok esetén az alapítói jogkör gyakorlójának – döntéshozatalához szükséges intézkedések megtételét. Ha a kezdeményezés nem vezet eredményre, a könyvvizsgáló köteles a feltárt körülményekről a jogi személy törvényességi felügyeletét ellátó nyilvántartó bíróságot értesíteni.

Könyvvizsgálói tevékenységet kizárólag a könyvvizsgálói nyilvántartásban szereplő egyéni könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég végezhet. Az állandó könyvvizsgáló személyére igen szigorú összeférhetetlenségi és egyéb etikai szabályok vonatkoznak. Az állandó könyvvizsgálót a társaság legfőbb szerve választja, az első állandó könyvvizsgáló személyét pedig a létesítő okiratban kell meghatározni.

Könyvvizsgálati kötelezettség

A könyvvizsgálat kötelező minden olyan kettős könyvvitelt vezető vállalkozásnál, amelynél az üzleti évet megelőző két üzleti év átlagában az éves nettó árbevétel meghaladja a 300 millió forintot, és ezzel egyidejűleg az átlagosan foglalkoztatottak száma meghaladja az 50 főt.

Az előbbi értékhatároktól függetlenül kötelező a könyvvizsgálat, amennyiben a tárgyévi üzleti évet követő üzleti évben a vállalkozásnak a tárgyévi üzleti év mérlegfordulónapján 10 millió forintot meghaladó, 60 napnál régebben lejárt köztartozása van.

Nyilvánosan működő részvénytársaságoknál és néhány speciális területen minden esetben kötelező a könyvvizsgálat.

Beszámoló készítése

A beszámoló (részei: mérleg, eredménykimutatás és kiegészítő melléklet) célja, hogy a tulajdonosok, a piac szereplői és az állami-önkormányzati szervek részére megbízható és valós összképet adjon a gazdálkodó vagyonáról, annak összetételéről (eszközéről és forrásairól), pénzügyi helyzetéről és tevékenysége eredményéről. A beszámolót általában minden gazdasági társaságnak kettős könyvvitel vezetésével kell megalapoznia.